

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اصول مدیریت تعاونی ها

مجموعه

۱- عارف فراقی (مدرس دانشگاه های آزاد و پیام نور واحدهای یبله سوارو گرمی)

۲- اسلام نظری (مدرس دانشگاه های پیام نور و آزاد و پیام واحدهای یبله سوار)

۳- داود ناروردی زاده (عضویت علمی دانشگاه پیام نور گرمی)

۴- احمد شیخ علیان

عنوان و نام پدیدآور: اصول مدیریت تعاونی ها/مولفان عارف فراقی و... (دیگران)

مشخصات نشر: اردبیل: محقق اردبیلی ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: ۱۶۶ ص، مصور، نمودار

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۴-۰۹۲-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: مولفان عارف فراقی، اسلام نظری، داود تاروردی زاده، احمد شیخ علیان

یادداشت: کتابنامه ص ۱۹۵

موضوع: تعاونی ها — مدیریت

شناسه افزوده: فراقی، عارف ۱۳۵۴

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۶۵ الف HD۹۶۳

رده بندی دیویی: ۳۲۴/۰۶۸

شماره کتاب شناسی ملی: ۳۵۵۴۶۷

نام کتاب: اصول مدیریت تعاونی ها

تألیف: عارف فراقی، اسلام نظری، داود تاروردی زاده، احمد شیخ علیان

ناشر: محقق اردبیلی

نوبت و سال چاپ: چاپ اول، تابستان ۱۳۹۳

نسخه تیراژ: ۱۰۰۰

لینتوگرافی، چاپ و صحافی: شیران نگار

۱۲۰۰۰۰ ریال بهاء:

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۴-۰۹۲-۰

پیشگفتار

نیاز به باهم بودن جمعی برپایه همکاری و همیاری آزادانه و اختیاری در جهت شکوفائی عمومی و فراگیر و رفع نیازهای متنوع اجتماعی، اقتصادی، امنیتی، فرهنگی و... از قدیم الایام یا بعبارت بهتر از زمان شروع زندگی اجتماعی بشر بطور مستی در کلیه جوامع مرسوم بوده است. نگاه به تاریخ پیشینیان و گذشته گان بخوبی موبداین مطلب است که دوام و قوام روابط اجتماعی به مشارکت و همیاری عمومی انسانها بستگی داشته و در حال و آینده هم چنین بوده و همواره چنین نیز خواهد بود. چراکه عامل اصلی این مشارکت همکاری و رفتار تعاون گونه، متغییری بنام نیاز میباشد. از آنجائیکه انسان موجودی اجتماعی و توسعه طلب است همواره خواهان موفقیت و اعتلای موقعیت خود و هم نوعان خود بطور گروهی در محیطهای زندگی، رغل و فعالیتهای اقتصادی میباشد که تعاون بستر مناسبی برای این رشد و توسعه بوده و میتواند نیازهای اجتماعی، فرهنگی، عاطفی، فکری، ذهنی، روحی، مذهبی و... افراد را بر مبنای نیازهای مشترک که در تنه و ریه رفع و رجوع آنها نبوده اند در قالب یک تشکل منسجم و واحدی بنام تعاونی فراهم آورد و کان و دین این نیازها، اعتلای ارزش و ترفیع جایگاه انسانها، کسب سود بر اثر سرمایه گذاری، تقویت پایه های فردی و گروهی، هم افزائی گروهی، تضعیف خودخواهیها و خود کامگیها، تقویت مدیریت و رهبری مشارکتی و نظارت و کنترل جمعی و... را فراهم آورد. تعاون عاملی برای تحقق ارزشهایی چون برابری و برادری، خودیاری و خودباوری، حاکمیت دموکراسی، همبستگی گروهی بحساب میاید. مروز و صحت این امر به یقین اثبات شده است که افراد در قالب گروه و تیم منسجمی همچون تعاون میتواند امنیت، قدرت، ارزش، خود شکوفائی بیشتری برپایه همیاری و همدلی و همکاری و مشارکت مدنی برخوردار باشد. بر مبنای اعتقادی و اخلاقی هم اگر بخواهیم به اهمیت و ارزش تعاون بنگریم بهترین و رساترین دلیل در این مورد آنست که ۲۴ سوره مبارکه مائده است که خداوند بزرگ به لزوم انجام و گسترش تعاون در جوامع و امور دنیوی و دینی و منفی دستور فرموده و برای عاملین آن پاداش و پاداش و پاداش عذاب و شکنجه های عظیمی تعیین کرده اند. حتی روایات و احادیث معتبری هم در این زمینه توسط پیامبر اسلام و سایر معصومان (ع) نقل شده است. در قرن ۱۹ میلادی در کشورهای اروپائی وقوع انقلاب صنعتی، جنگهای جهانی، بحران مالی، حاکمیت اقتصاد لیبرالیستی، سود جوئی و استثمار اقتصاد سرمایه داری از طبقات محروم جامعه بویژه طبقه کارگری و سایر عوامل منجر شدند تا دانشمندان و متفکرین بعنوان مصلحان و دوستان جامعه بمنظور مقابله با این شرایط بد و سخت حاکم بر طبقات فقیر و کم درآمد جامعه ضمن نظریه پردازی، دست به اقدامات سازنده با تشکیل تعاونی و سازمانهای رسمی تعاونی همچون دهکده تعاونی، تعاونی راجدیل و... بزنند. تعاون بی شک عامل موثری جهت تجمیع پس اندازهای خفته و اندک مردم برای نقش آفرینی در اقتصاد ملی کشورها جهت افزایش تولیدات ناخالص داخلی، افزایش درآمد ملی، گسترش فرصتهای شغلی، توزیع

عادلانه ثروت و سود حاصله بحساب میاید. چراکه بعلت ناکارآمدی و فزون طلبیهای گسترده، اقتصادهای دولتی و خصوصی دیگر در اذهان ملتها از جایگاه آنچنانی برخوردار نبوده و این بخشها بر حسب قاعده مرور زمان بعلت عدم پاسخگویی شفاف در عرصه خدمات عمومی، عدم کاهش نرخ بیکاری، عدم بهبود سطح اشتغال و... باعث کاهش رضایتمندی عمومی و به تبع آن افول اعتماد عمومی ملتها بخود شده اند. اقتصاد تعاونی بعنوان سومین راه یا نظام میانه روی اقتصادی فرصت طلایی دارد تا بتواند با کنکاش و آنالیز منطقی و محققانه نقاط ضعف و ناکارآمدیهای دو نظام قبلی و تبدیل آنها به نقاط قوت و با جلب اعتماد عمومی، جایگاه خود را بر اساس اصول و ارزشهای مرسوم و متداول تعاونی با ارائه عملکرد مطلوب بعنوان یک نظام نوین اقتصادی مردم محور که متکی به سرمایه و پس اندازهای مردمی است ارتقاء دهد. حتی در دو نظام اقتصاد دولتی و خصوصی به لحاظ پشتوانه اعضاء محوریش پیشی بگیرد. سیستم تعاونی با داشتن کارکردها و روحیه کاملاً "ضد انحصاری و ضد احتکاري" نسبت به دو نظام قبلی، یک سیستم کاملاً اجتماعی بوده و از ظرفیتهای و پتانسیلهای بالقوه فراوانی برخوردار میباشد که در سایه مدیریتها و رهبران خردمندانه و مشارکتی اعضاء و مسئولین میتواند در جهت تحقق شعار "همه برای تعاون و تعاون برای همه" تمامی ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و حتی سیاسی نقش آفرینی کند. اگر مداخلات بی رویه و غیره از طرف دیوانسالاران، صاحبان سرمایه و قدرت بخشهای دولتی و خصوصی به هنگام فعالیت تعاونی به عناوین گوناگون در جهت تضعیف و به حاشیه راندن این بخش صورت نگیرد، اقتصاد تعاونی میتواند بعنوان موتور حرکتی و پیش برنده اقتصاد ملی تمامی کشورها در زمینه های تولید ثروت و افزایش درآمد ملی و عمومی، کارآفرینی، توزیع عادلانه ثروتها و فرصتها، کاهش فقر و نابهنجاریهای اجتماعی حاصل از بیکاری، تقویت و تسریع امر خودکفایی، حداکثرسازی رفاه اجتماعی در کنار دو بخش دیگر، ملتای جهان، عمل و رفتار کند. با توجه به اهمیت و نقش آفرینی روزافزون تعاون در عرصه های اجتماعی، نظام اقتصادی، شارل فوریه مدعی است: "راز اتحاد منافع در تعاون است."

این کتاب بعنوان یک منبع درسی سه واحدی در پنج فصل برای استفاده همکاران بزرگوار، دانشجویان محترم رشته مدیریت دولتی و سایر رشته های مرتبط به وسیله ذیل تألیف شده است، همچنین بخاطر سادگی و صراحت مطالب، منبع خوبی برای علاقمندان عزیز بخشهای تعاونی، مدیران سازمانها و غیره میباشد:

در فصل اول کلیات و مفاهیم تعاون، در فصل دوم جایگاه تعاون در نظام اقتصادی ایران، در فصل سوم قانون بخش تعاونی در نظام اقتصاد جمهوری اسلامی ایران، در فصل چهارم کارکردها و انواع شرکتهای تعاونی در ایران، در فصل پنجم مدیریت تعاونیها با مسائل و جزئیات مربوطه در حد توان و بضاعت فکری و علمی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

از آنجائیکه هر اثر علمی و هنری عاری از عیب و نقص نبوده و نیست؛ این کتاب نیز قطعاً از این قاعده مستثنی نبوده و علیرغم چندین بار ویرایش و رفع نقایص توسط صاحب نظران و نیک اندیشان محترم، باز برخی ایرادات بر آن وارد هست. اما بی شک نظرات سازنده اندیشه ورزان، همکاران، بزرگواران دانشگاهی میتوانند باعث کاهش کاستیها و رفع ایرادات موجود در جهت بهتر شدن کیفیت این اثر علمی در چاپهای بعدی و انگیزه تألیفات دیگر برای مولفان باشد. اندیشمند فرانسوی رولان بارت (۱۹۸۰-۱۹۱۵) میگوید: "صد، منشا خود را گم میکند و نوشتار که آغاز میشود مولف نیز به قلمرو مرگ خود پای میگردد.".

همچنین محترم، از اینکه این کتاب را جهت تدریس و معرفی به دانشجویان محترم انتخاب کردید تقدیر و تشکر کرده و امیدواریم این اثر علمی توانسته باشد پاسخگوی نیازها و خواسته های علمی شما سروران باشد. فرانسویس (۱۶۲۶-۱۵۶۱) می گوید: "مطالب رانه به قصد انکار کردن، یا نادرستی آن را اثبات کردن، یا حتی بر کردن مسلم پنداشتن بلکه به قصد بررسی کردن آن بخوانید."

شما را چنانچه سرانجام کار که تو خشنود گردی و ما رستگار

با تقدیم احترام

گروه مولفین

Erfan_mi2002@yahoo.com